

Bildande av naturreservatet Högstugan i Linköpings kommun samt fastställande av skötselplan för naturreservatet

Länsstyrelsen Östergötlands beslut

Länsstyrelsen förklarar det område som framgår av den heldragna svarta linjen på bifogad karta, bilaga 1, som naturreservat. Området omfattar del av fastigheten Voprösle 1:35 i Linköpings kommun. Syfte, föreskrifter och skötselplan för reservatet redovisas nedan. Beslutet fattas med stöd av 7 kap. § 4 miljöbalken. Naturreservatets namn ska vara Högstugan.

Beslutet riktar sig till allmänheten samt var och en, fastighetsägare och innehavare av särskild rätt, vars rättigheter att använda mark- och vattenområden berörs inom reservatsområdet.

Syftet med reservatet

Syftet med reservatet är att bevara biologisk mångfald och värdefulla naturmiljöer i form av lövrik barrnatturskog, äldre barrblandskogar och tallskog. Områdets helhetskaraktär med såväl lövriska miljöer som mer ostörda ekosystem som tallskog och äldre barrblandskog och dessa miljöers biologiska mångfald ska bevaras. Syftet är också att inom ramen för bevarandet av biologisk mångfald och naturmiljöer tillgodose behovet av områden för friluftslivet.

Syftet ska uppnås genom att området barrskogar och blandskogar med dess flora och fauna utvecklas fritt men de delar av skogsmarken som är präglade av brand bör om möjligt brännas i lämpliga intervall. I avvaktan på naturvårdsbränning kan brandefterliknande åtgärder som friställning av enstaka tallar samt skapande av enstaka grupper av död tallved bli aktuellt. I de delar av skogsmarken som utgör lövrik barrnatturskog eller tidigare torpmiljöer bibehålls ett lövträdsinslag genom att inträngande granföryngring hålls efter. Åtgärder vidtas för att underlätta allmänhetens friluftsliv.

Föreskrifter

A. Med stöd av 7 kap. 5 § miljöbalken, om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden inom reservatet, är det, utöver vad som annars gäller, inte tillåtet att:

1. bedriva täkt, gräva, schakta, spränga, borra, utfylla, plöja eller utföra annan mekanisk markbearbetning;
2. framföra motordrivet fordon. Undantag gäller för älgdragare vid uttransport av fällt vilt;

3. uppföra byggnad eller annan anläggning;
4. uppföra mast, vindkraftverk, eller att uppföra luft- eller markledning;
5. anordna upplag;
6. tillföra växtnäringsämnen eller jordförbättringsmedel, använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel, tillföra kalk eller andra mineralämnen;
7. avverka, gallra, röja, så, plantera, markbereda eller utföra annan skogsbruksåtgärd eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar;
8. ta bort eller upparbeta dött träd eller delar av träd eller vindfälle;
9. gräva upp växter;
10. måla på träd, sten eller annan fast ytbildning.

Dessutom är det förbjudet att utan länsstyrelsens tillstånd:

11. ändra floran eller faunans sammansättning genom införande av för området nya arter.

B. För att tillgodose syftet med reservatet förpliktar Länsstyrelsen med stöd av 7 kap. 6 § miljöbalken ägare, att utan ytterligare ersättning, och innehavare av särskild rätt till fastigheterna tåla att följande åtgärder vidtas inom reservatet:

1. utmärkning av, och information om, reservatet;
 2. avveckling av föryngrande gran som tränger lövträd;
 3. naturvårdsbränning i talldominerade delar av området;
 4. skapande av enstaka grupper av död tallved;
 5. friställning av enstaka vidgreniga tallar eller grupper av tallar;
 6. information om området vid gräns och eventuell ytterligare anordning för friluftslivet;
 7. undersökningar och dokumentation av växt- och djurlivet och andra naturförhållanden genomförs som ett led i uppföljningen av syfte och mål med reservatet.
-

C. Med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken, föreskriver Länsstyrelsen om rätten att färdas och vistas inom reservatet, att det utöver vad som annars gäller, inte är tillåtet att:

1. förstöra eller skada fast naturföremål eller ytbildning genom att borra, spränga, gräva, rista, hacka eller måla;
2. samla ved, bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar;
3. förstöra eller skada fast naturföremål eller ytbildning genom att borra, spränga, gräva, rista, hacka eller måla;
4. samla ryggradslösa djur annat än genom håvning eller plockning och därvid ta enstaka individer för artbestämning;

Dessutom är det förbjudet att utan Länsstyrelsens tillstånd

5. anordna tävlingar;
6. utföra sådan vetenskaplig undersökning eller enstaka studie som kan leda till skada eller annan negativ påverkan på växt- eller djurlivet.

Ovanstående föreskrifter under A och C utgör inte hinder för förvaltaren, eller den som förvaltaren utser, att utföra de åtgärder som erfordras för reservatets vård och skötsel och som framgår av föreskrifterna B1-7 ovan.

Skötselplan

Med stöd av 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken fastställer Länsstyrelsen de mål och riktlinjer som framgår av den till beslutet hörande skötselplanen, bilaga 2.

Förvaltare för naturreservatet ska vara Länsstyrelsen Östergötland.

Skäl för beslutet

Skälen för ett reservatsbeslut utgörs av att området gamla barrblandskogar, och andra naturtyper, erbjuder livsmiljöer för många av skogsbruk missgynnade arter i flera artgrupper. Här finns bland annat en mycket rik flora av marksvampar med få motsvarigheter i regionen. Syftet med beslutet är att åstadkomma ett ändamålsenligt skydd mot åtgärder som skadar områdets prioriterade bevarandevärden.

Lämplig användning av markområde

Enligt 1 kap. 1 § miljöbalken ska densamma tillämpas så att bland annat värdefulla natur- och kulturmiljöer skyddas och vårdas och den biologiska mångfalden bevaras.

Länsstyrelsen har, i enlighet med 3 kap. miljöbalken, prövat och funnit att bildandet av naturreservatet Högstugan är förenligt med en, från allmän

synpunkt, lämplig användning av markområdet och att beslutet inte strider mot gällande kommunal översiktsplan.

Intresseprövning

Länsstyrelsen har i enlighet med 7 kap. 25 § miljöbalken prövat och funnit att bildandet av naturreservatet Högstugan inte går längre i inskränkning av enskilds rätt att använda mark och vatten, än vad som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses.

Konsekvensutredning av påverkan av beslutet på allemansrätten

Länsstyrelsen ska enligt förordning (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning, i den omfattning det behövs, göra en konsekvensutredning av hur allemansrätten påverkas genom beslutet om naturreservat. Länsstyrelsen gör bedömningen att allemansrätten inte väsentligen påverkas av beslutet.

Miljö kvalitetsmål

Bildandet av naturreservatet Högstugan är en del av uppfyllandet av miljö kvalitetsmålen "Levande skogar" och "Ett rikt växt och djurliv" om vilket Sveriges riksdag och regering beslutat. Länsstyrelsen bedömer även att Högstugans naturreservat bidrar med flera olika ekosystemtjänster. Exempel är den mycket rika svampfloran och dess bidrag till genetisk variation och nedbrytning. Skogsmiljöerna fungerar som livsmiljö men även som en form av klimatanläggning och reningsverk. De olika livsmiljöerna fyller funktioner som lek- bo-, skydds- och rastplatser för fåglar och djur. Bevarandet av en variation av livsmiljöer och en hög biologisk mångfald bidrar till ett landskap som är generellt bättre rustat för klimatförändringar.

Ärendets handläggning

Dokumentation

De mycket höga naturvärdena uppmärksammades i och med inventeringar inför en ny upplaga av Linköpings kommuns kommunala naturvårdsprogram och publicerades i rapporten "Skyddsvärda örtrika barrskogar i Linköpings kommun" 2011.

Reservatsbildning

Områdets gräns mättes av Länsstyrelsen tillsammans med Linköpings stift i maj 2016 och värderades därefter av Värderingsbyrån. Avtal om intrångsersättning skrevs i mars 2017. Under hösten 2017 har Skogsstyrelsen på uppdrag av Naturvårdsverket mätt området gräns med större noggrannhet inför beslut om naturreservat.

Remissyttranden

Beslut och skötselplan remitterades till berörda parter (sändlistan) under tiden 23 januari till 31 mars 2018. Svar inkom från Sveriges geologiska undersökning (SGU), Skogsstyrelsen samt Linköpings kommun. SGU meddelar endast att man avstår från att yttra sig i ärendet. Skogsstyrelsen har tagit del av förslaget och har inget att erinra. Linköpings kommun genom kommunekologen ser positivt på bildandet av reservatet och menar att länsstyrelsens fortsatta arbete med en utvidgning av naturreservatet inom Kinda kommun (Sveaskog med flera) är viktigt.

Länsstyrelsens avvägning med avseende på remissyttranden
Synpunkterna ger inte anledning till några justeringar.

Övrigt

Strandskydd

En del av reservatet är beläget inom område där strandskyddsbestämmelser gäller enligt 7 kap. miljöbalken.

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, Miljö- och energidepartementet, se bilaga 3. Sakägare anses ha fått del av beslutet den dag kungörelse om beslutet var införd i ortstidning.

Beslutet gäller från den dag det vunnit laga kraft utom föreskrifter meddelade med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken, avd C, vilka gäller omedelbart.

I den slutliga handläggningen av detta ärende har, förutom undertecknade, enhetschef Mikael Norén, funktionschef Emma Hagström, länsjurist Rebecka Djerfsten, samhällsplanerare Gun-Marie Gunnarsson samt antikvarie Mattias Schönbeck medverkat.

Kristina Zetterström
Länsråd

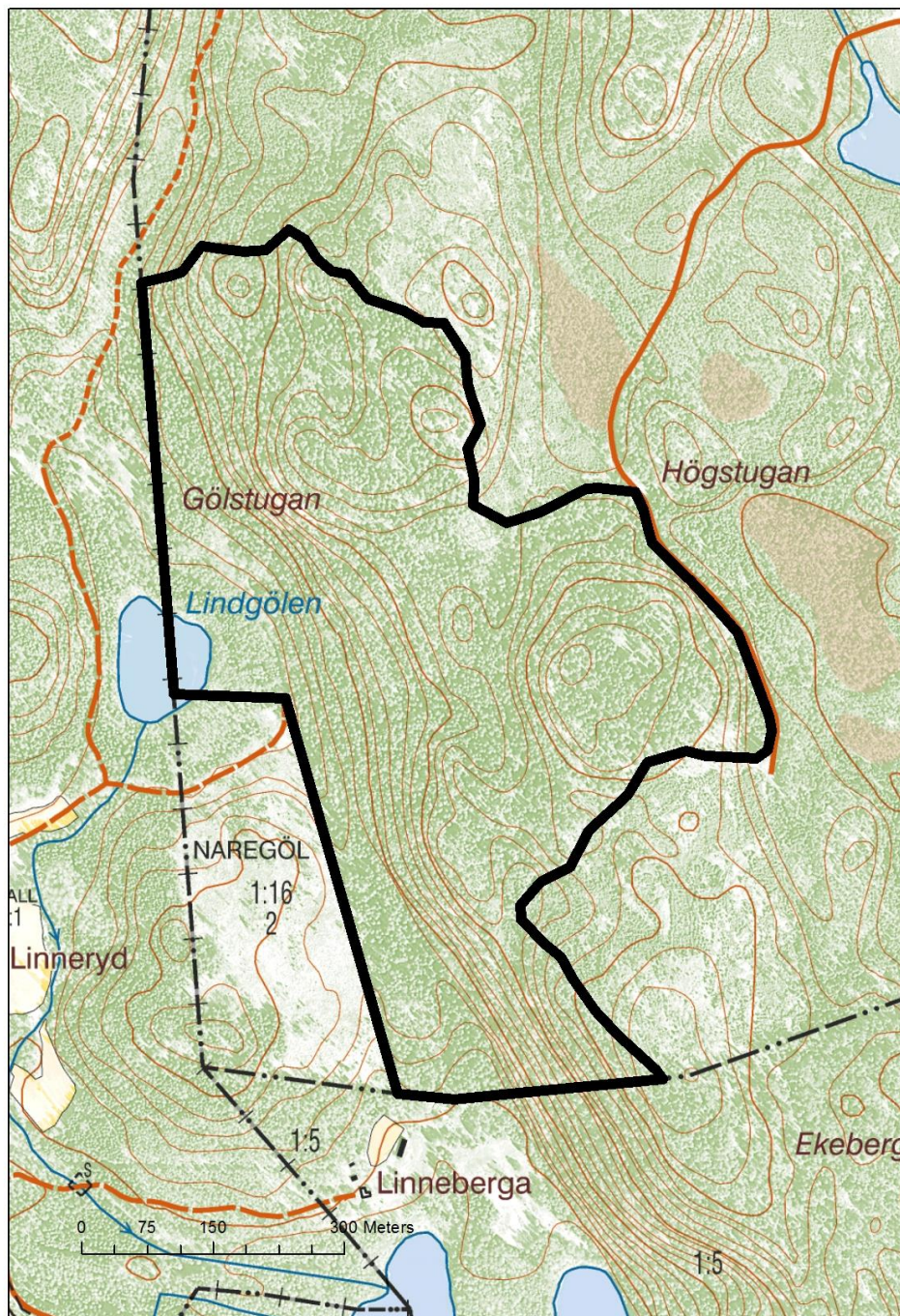
Jens Johannesson
Naturvårdshandläggare

Detta beslut har bekräftats digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Bilagor

1. Beslutskarta
2. Skötselplan
3. Hur man överklagar

Bilaga 1: reservatskarta

Karta tillhörande beslut om Högstugans naturreservat beslutat 2018-05-09.
Objektnummer (NVR-id) 2048382, dnr 511-5755-16. © Bakgrundskartor Lantmäteriet.